

## POSTANOWIENIE

1 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 1 marca 2024 r. w Warszawie

w sprawie z urzędu

przy udziale M. N.

o stwierdzenie zasadności przyjęcia do szpitala psychiatrycznego w myśl

art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,

na skutek skargi kasacyjnej M. N.

od postanowienia Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z 28 lipca 2023 r., XIII Ca 395/23,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

**[SOP]**

## UZASADNIENIE

Uczestniczka M.N. wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego we Wrocławiu oddalającego apelację skarżącej w prowadzonej z urzędu sprawie o stwierdzenie zasadności przyjęcia uczestniczki do szpitala psychiatrycznego na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (dalej: u.o.z.p.).

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała oczywistą zasadność skargi, podnosząc przy tym, że stan, o którym

mowa w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. zachodzi „z racji błędnego ustalenia w uzasadnieniu skarżonego postanowienia stanu faktycznego, zwłaszcza w aspekcie ustalenia wystąpienia przesłanek dla przymusowego zatrzymania uczestniczki [...] w szpitalu psychiatrycznym, co czyni skarżone postanowienie wewnętrznie sprzecznym i musiało doprowadzić do błędnej wykładni norm art. 23 ust. 1 u.o.z.p., zwłaszcza w aspekcie ustalonych orzecznictwem obowiązków sądu opiekuńczego przy badaniu prawidłowości zastosowania tego przepisu przy przyjmowaniu do szpitala psychiatrycznego”.

Przytoczone wyżej *in extenso* stanowisko wyczerpywało całość motywów zawartych przez skarżącą we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wobec czego Sąd Okręgowy wezwał pełnomocnika uczestniczki do uzupełnienia braków skargi przez wyodrębnienie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania od pozostałej części uzasadnienia. W odpowiedzi uczestniczka wniosła pismo, w którym – oprócz wskazania, że pierwotny tekst skargi był wystarczający do uznania, iż nie jest ona dotknięta brakami – powtórzyła stanowisko o błędnym ustaleniu stanu faktycznego sprawy oraz o wadliwej wykładni art. 23 ust. 1 u.o.z.p.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (zob. postanowienie SN z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Oczywista wadliwość kwestionowanego orzeczenia musi występować w ramach podstaw skargi (zob. postanowienie SN z 20 grudnia 2001 r., III CKN 557/01).

Do przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny kasacyjnej nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd drugiej instancji. W art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. mowa bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu

skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (zob. postanowienie SN z 10 maja 2019 r., I CSK 768/18).

Wstępnie należy zauważyć, że pierwotnie wniesiona skarga istotnie nie była dotknięta brakiem formalnym *sensu stricto*. Zawarcie w takim piśmie jakiegokolwiek, nawet lakonicznego, uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sprawia, iż nadaje się ono do rozpoznania na etapie tzw. przedsądu. Granicą braku, który uzasadnia wdrożenie działań opisanych w art. 398<sup>6</sup> § 1 w zw. z art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. z uwagi na brak uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jest niezawarcie w skardze żadnego wyводу, który byłby przez stronę skarżącą wskazywany jako mający uzasadnić wystąpienie przyczyn kasacyjnych. Rzecz zatem nie w tym, by uzasadnienie rzeczywiście przekonywało o konieczności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, lecz by w skardze możliwe było wyodrębnienie treści pozwalających na przyjęcie, że – w założeniu autora skargi – ich celem była realizacja funkcji uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania. Przytoczony na wstępie fragment niewątpliwie mógł pełnić taką rolę i z tego względu zastrzeżenia skarżącej względem dokonanego przez Sąd Okręgowy wezwania są uzasadnione.

Co się tyczy *meritum* wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz uzasadnienia tego wniosku, to wywody uczestniczki nie pozwalają na sformułowanie konkluzji, iż wspomniana skarga jest oczywiście uzasadniona. Wstępnie wypada przypomnieć, że Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi Sądu drugiej instancji (art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.), a kwestionowanie tych ustaleń oraz stojącej za nimi oceny dowodów nie jest w skardze kasacyjnej dopuszczalne (art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c.). Oznacza to, że sedno argumentacji uczestniczki, to jest twierdzenia o nieprawidłowym ustaleniu faktów, które świadczyć miały o zaistnieniu przesłanek do zastosowania art. 24 ust. 1 u.o.z.p., w ogóle nie mogło być zbadane, gdyż nie wchodziło w zakres kognicji Sądu Najwyższego w postępowaniu ze skargi kasacyjnej.

Uzupełniając należy dodać, że nie jest spójne stanowisko uczestniczki co do tego, że nieprawidłowe ustalenie faktów prowadziło do „błędnej wykładni” art. 23 ust. 1 u.o.z.p. Wykładnia jest procesem ustalania treści norm prawnych

wywodzonych z określonych przepisów; proces ten jest zatem dokonywany *in abstracto*, w oderwaniu od stanu faktycznego konkretnej sprawy. Nawet na etapie stosowania prawa materialnego błędne ustalenia faktyczne mogą doprowadzić do błędnego zastosowania prawa jedynie pośrednio, przez zastosowanie normy, która z obiektywnego punktu widzenia (przy prawidłowo ustalonych faktach) nie powinna była zostać zastosowana.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

(J.T.)

[ał])